

han saa vil appellere, er man fuldstændig renpønce i dansk Lovgivning paa Bestemmelse om, hvorledes en saadan Appel kunde finde Sted. Og jeg tør antage, at det netop er en saadan Sag som den, jeg her omtalte eller hentydede til, der umiddelbart har givet Stødet til, at dette Lovforslag er kommet frem. En dansk Mand i Shanghai er bleven dømt i en Sag af meget stor Betydning med et engelsk Selskab, blevet dømt af den danske Konsul, som er Normand, som oven i Købet tog to Meddomsmænd til at dømme i Sagen, uagtet der ikke findes Spor af Hjemmel til at tage Meddomsmænd — det var for Resten to Danske. Saa afsagdes denne Dom, og Konsulen og den danske Part bleve enige om, at den jo maatte kunne indklages for dansk Ret — Konsulen mente lige til Højesteret. Han vilde sende Sagen hjem til Udenrigsministeriet, saa skulde vedkommende ikke bryde sig om noget, Sagen vilde blive forelagt for Højesteret og han saa den højeste danske Retts Afgørelse. Da Sagen kom hertil, viste det sig, at baade Udenrigsministeriet og Justitsministeriet mangle fuldstændig Hjemmel til at gøre noget for, at denne Sag kunde komme til Prøvelse enten ved Højesteret eller nogen anden Domstol her hjemme. Det er altsaa et aabent Spørgsmaal, om en saadan Appel kan finde Sted, naturligvis ikke paa Foranledning af Justitsministeriet eller Udenrigsministeriet, men af den vedkommende selv. Det er mig bekendt, at den paagældende har udtaget en Højesteretsstævning, som er sendt af til Shanghai; hvorvidt en saadan Sag eventuelt vil blive accepteret af Højesteret, er jo et andet Spørgsmaal. Men det maa jo i høj Grad fortjene Anerkendelse, at den højtærede Justitsminister har forelagt et Forslag om saa preserende Tilfælde. Der vilde jo blive begaaet den højeste Grad af Ubillighed, naar der kom Mænd til at dømme, som vare inkompetente dertil, saaledes som denne danske Konsularret i Shanghai, og der saa ikke var nogen som helst Refkurs eller Hjælp for de vedkommende hos de danske Domstole. — Som sagt, jeg tror, det er ganske almindeligt, at danske Konsuler hidtil have udøvet Jurisdiktion, og at det, der udtales i § 17 i Udenrigsministeriets Instruktion af 15de December 1893, kun er en Sanktion af, hvad der i mange Aar har fundet Sted.

Spød nu det foreliggende Lovudkast angaar, maa jeg lige som den sidste ærede Taler sige, at det vistnok i sin Form og i den Maade, hvorpaa det har skelnet mellem, hvad der er nødvendigt at tage med og ikke nødvendigt, i det væsentlige har truffet det

rette. Jeg vil ogsaa sige, at det fortjener i høj Grad Anerkendelse, at man i saa korte Træet har kunnet give det, der var nødvendigt for at etablere en saadan Myndighed eller Jurisdiktion, som her er Tale om. Man maa huske paa, at det gælder her om for de danske Konsuler, som oven i Købet ikke ere danske Mænd end sige danske Surister, at etablere en hel Civilproces og Kriminalproces, foruden Jøged-, Skifte-, Auktions-, Notariatsforretninger o. s. v. Alt dette skal egentlig funderes ved denne Lov, og at den højtærede Minister har kunnet gøre det i saa korte Træet, siger jeg er næsten beundringsværdigt, og jeg tror ogsaa nok, man vil kunne hjælpe sig dermed. Man har den Hjælp, som den ærede sidste Taler ogsaa hentydede til, i § 11, at det er overladt til Udenrigsministeriet at udfærdige de nærmere Instruksur og Vejledninger for Konsulerne; naar de saa en saadan, man kunde kalde det, Manuduktion fra Udenrigsministeriet, saa ville de nok finde sig til Rette, og naar man blot sørger for, at der bliver en nem og let Appel til danske Domstole og navnlig til Hof- og Stadsretten her i Kjøbenhavn, tror jeg ogsaa, der vil kunne etableres en Retstilstand, som vil kunne blive ganske taalelig. Det er utvivlsomt, at der i flere af disse Lande, som denne Lov vil komme til Anvendelse paa, f. Eks. Siam, Kina, Japan og vel ogsaa forskellige Dele af Tyrkiet, findes ikke saa faa Danske, som ere i livlige Handelsforhold, og som altsaa let kunne komme ind under en saadan Lov. Konsulerne ville kunne trænge til en Støtte, som de kun kunne saa gennem en saadan Lov. Japan er der jo, som den sidste Taler ogsaa berørte, den Banstuelighed ved, at der vistnok allerede i en længere Arrække i dette Land, der har en saa fremstreden Civilisation, har været Utilfredshed med at skulle stilles i Klasse med de øvrige halvciviliserede eller halvbarbariske Lande. Der har været holdt Møder af Europæerne, har jeg set i Aviserne tidligere, og i den allerjævneste Tid er det jo kommet frem offentlig, at der skal være sluttet en Traktat mellem Japan og Storbritannien, hvorefter efter en Peripodes Forløb, i alt Fald efter 5 Aars Forløb, denne særlige Jurisdiktion skal ophøre. Naar altsaa Storbritannien saaledes er villig til at opgive det Privilegium, som man vel kan kalde det, som det har i Japan, kunde man maasse nok synes, det var lidt underligt, at vi nu begynde at lovgive om de danske Konsulers Jurisdiktion i Japan.

Jeg skal ikke dvæle ved de Banstueligheder, der i øvrigt er ved at skabe saadanne